

URBIS

We know
books

Radu Paraschivescu (n. 1960, București) trăiește în Balta Albă și se vesează la Roma. E mefient față de avioane, reptile și sfaturile medicilor. Crotește articole pentru ziare și reviste, traduce romane, se ocupă cu hermeneutica ofsaidului în emisiuni de analiză fotbalistică și – mai rar decât i-ar plăcea – scrie cărți. Are câțiva prieteni francezi de nădejde (Millefeuilles, Plaisir Sucré, Macaron etc.), fără să-și fi trădat prima iubită: ciocolata de casă. Se îmbată cu vocea lui David Gilmour și chitara lui Mark Knopfler. La Humanitas, domiciliul lui profesional, publică niște cărți de „Râsul lumii“. Se îndrăgostește repede și-i trece greu. Delectă clișeele, laptele și broccoli. A scris despre nesimțiti, Inès de Castro, Maradona și Caravaggio.

Cărți: *Efemeriada* (2000, Libra); *Balul fantomelor* (2000, RAO, reeditare Humanitas, 2009); *Bazar bizar* (2004, Mașina de scris, reeditare Humanitas, 2007); *Fanionul roșu* (2005, Humanitas, Premiul „Ioan Chirilă“ pentru cea mai bună carte de sport a anului); *Ghidul nesimțitului* (Humanitas, 2006); *Fie-ne tranziția ușoară: Mici rostiri cu tâlc* (Humanitas, 2006); *Mi-e rău la cap, mă doare mintea: Noi perle de tranziție* (Humanitas, 2007); *Răceni, pișani și veterani* (coord., Humanitas, 2008); *Dintre sute de clișee: Așchii dintr-o limbă tare* (Humanitas, 2009); *Fluturile negru* (Humanitas, 2010); *Toamna decanei: Convorbiri cu Antoaneta Ralian* (Humanitas, 2011); *Astăzi este mâinele de care te-ai temut ieri* (Humanitas, 2012); *Maimuța carpatină* (Humanitas, 2013); *Muște pe parbrizul vieții: Nou catalog de perle* (Humanitas, 2014); *Noi vorbim, nu gândim: Nouă colecție de perle românești* (Humanitas, 2015); *România în 7 gesturi* (Humanitas, 2015); *Povești de dragoste la prima vedere* (coautor, alături de Ioana Pârvulescu, Gabriel Liiceanu, Ana Blandiana și Adriana Bittel – Humanitas, 2015); *Cum gândesc politicienii* (Humanitas, 2016); *Aștept să crăpi (de astăzi, în prime time)* (Humanitas, 2016); *Am fost cândva femeie de onoare și alte povestiri* (Humanitas, 2017); *Cartea răsului și a cercetării (Ce se întâmplă cu creierul dacă înveți cuvinte noi în timp ce faci sex)* (Humanitas, 2017); *Două mături stau de vorbă: Scene românești* (Humanitas, 2018); *Orice om îi este teamă: Un partid, doi ani și trei premieri* (Humanitas, 2018); *În lume nu-s mai multe Români (planetei noastre asta i-ar lipsi)* (Humanitas, 2019); *Omul care mută norii* (Humanitas, 2019); *Reviem vesel pentru tata* (Humanitas, 2020); *Vitrina cu șarlatani* (Humanitas, 2020); *Acul de aur și ochii Glorianei* (Humanitas, 2021); *Cu inima smulsă din piept* (Humanitas, 2008; reeditare 2022); *Noi suntem români* (Humanitas, 2022).

RADU PARASCHIVESCU

Omul care mută norii

Șapte întâmplări

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Cuprins

<i>Lămurire</i>	5
Șaptecemie	11
Omul care mută norii	60
Cățui, plase, Doamne-ajută	105
Un nas și o gură	156
Speranța cântă <i>trash</i>	185
Armadillo	205
Marmură de Pavonazzo	223

Șapticemie

Eu sunt Gabriel. *Call me Gabriel*, vorba tipului cu balena. Am treizeci și patru de ani, gastrită și încă cincisprezece ani de rate la apartament. Stau la etajul 7, ultimul al unui bloc de care primăria nu s-a sinchisit și nu se va sinchisi niciodată. Vara te lichefezi, iarna te pietrifici. Vara miroase a șobolan mort, iarna, a varză murată. Primăvara miroase ca vara, toamna miroase ca iarna. Niciodată toamna nu fu mai murată sufletului nostru bucuros de varză.

Locuiesc singur fiindcă n-am încotro. Asta nu înseamnă că nu am relații cu sexul căruia i se spune ba „frumos“, ba „opus“ și căruia eu îi spun „advers“. Ba da, am. Mici aventuri de o noapte, de o săptămână sau, cu un pic de noroc (iar uneori de ghinion), de un trimestru. Fără sentimente, fără implicare, fără dramolette de doi lei. *Fuck-buddies*, după cum mi-a deslușit o nepoată ceva mai precoce decât o bănuiam.

Am avut și o pisică.

Am avut și o cățea.

Fiecare a murit pe șapte a șaptea. Pisica în 2007, cățeaua în 2017. Nimereli numai bune de analizat pe la emisiunile cu numerologi. E o blondă clorotică la un post de nișă, care mi-ar pitagoriza cele două decese până s-ar întoarce vaca de pe câmp. Noroc că nu știe de ele. Nu știe nici că, la cimitirul animalelor de lângă autostradă, amândouă au nimerit, la zece ani distanță, pe lotul 7. Atât i-ar fi trebuit.

E cazul totuși să divulg o coincidență stranie. Chiar în ziua când mă întrebam dacă nu cumva e prea mult 7 în viața mea, am deschis televizorul pe postul la care mă uit de obicei tocmai când începea o emisiune de numerologie aplicată. Realizatorul, un ins cu ochi umezi și cu expresia unei morse cataleptice, se uita la mine la fel cum mă uitam și eu la el. Iar când l-am auzit, deși vorbea la plural, am fost convins că mi se adresează exclusiv.

— Un lucru este cert, dragii mei. Cifra 7 ne guvernează viețile fără să ne dăm seama. Există, după cum știți, șapte minuni ale lumii antice: Farul din Alexandria, Colosul din Rhodos, Piramida lui Keops, Grădinile suspendate ale Semiramidei, Templul Dianei din Efes, Statuia lui Zeus din Olimp și Mausoleul din Halicarnas. Există, de asemenea, alte șapte minuni ale lumii noastre: Cascada Victoria, Marele Recif de Corali, Muntele Everest, Marele Canion din Colorado, portul Rio de Janeiro, vulcanul Paricutín și Aurora Boreală. Iar cifra 7 apare

în cele mai diverse conjuncturi. De exemplu: curcubeul are șapte culori, păcatele capitale sunt șapte la număr, există pe glob șapte continente, Dumnezeu a creat lumea în șapte zile, aceste șapte zile ale săptămânii sunt denumite după tot atâția zei romani, în mitologia japoneză se vorbește despre „cei șapte zei ai norocului“, cine va sparge o oglindă va avea șapte ani de ghinion, cine visează cifra 7 își va întâlni sufletul-pereche, cultura budistă face referire la cele șapte chakre sau puncte energetice, Buddha a făcut șapte pași imediat după ce s-a născut, pisica are șapte vieți în folclorul iranian și își duce puii de șapte ori în șapte locuri diferite, intrarea în templul lui Solomon avea șapte trepte, Roma a fost ridicată pe șapte coline, există șapte perioade ale elementelor în tabelul chimic, portativul are șapte note muzicale, apa pură are ph-ul 7, capul omului intră de șapte ori în înălțimea corpului, membrele superioare dispun de șapte articulații, iar gârgărițele au șapte puncte negre.

— Echipa cu care țin a făcut șapte puncte tot campionatul. Iar în ultima etapă a pierdut cu 7-0, am spus cu voce tare, chit că nu avea cine să mă audă.

Prea mult șaptecism? Risc de șaptecime? OK, atunci e momentul trecerii la ușa de alături.

El e Michael. *Call him Michael*, vorba tipului cu balena. Din moment ce e vecinul meu, iar eu stau la șapte, e la mintea cocoșului – galic sau falic – că și el stă tot la șapte. Michael nu e nici englez, nici american. A venit aici tocmai din Aarhus, semn că e ceva putred

în Danemarca. În ziua când a trecut pe la nea Șoptelea, administratorul, ca să-și marcheze instalarea în blocul ăsta cu câte două apartamente pe palier, acesta a făcut o observație de ascuțime biblică: „Hă, hă, etajul arhanghelilor“. Într-o română fără cusur, Michael i-a întors-o lui nea Șoptelea: „Pe dumneavoastră vă cheamă Gheorghe. De unde știți că nu sunt balaurul? Și că n-am venit să rescriu marea carte?“ Administratorul a rămas cu gura căscată, fiindcă nu se aștepta ca Michael Kieft din Aarhus să vorbească o română atât de nuanțată. La drept vorbind, nici eu nu mă așteptam. Și de altfel nimeni de pe scara blocului ăstuia unde vecinii își leagă cu lanțuri plantele ornamentale pe care nu mai au loc să le țină în casă, ca să nu li le fure invidioșii de la scara de alături. Michael a avut o profesoară de română foarte bună, asta e explicația. O profesoară care, la pachet cu limba română, i-a predat și un copil făcut după prima noapte pasională și l-a convins, se poate doar bănui prin ce mijloace, s-o însoțească în România și să se stabilească aici.

O chema Carmela, lucrase într-o fabrică de înghețată și aflate un lucru elementar despre Michael: că avea un fel înduioșător de-a cădea cloșcă. Îndrăgostit, Michael Kieft era în stare să umble în patru labe după aleasă, să nu-i observe nici un mare defect și să-i dilate micile calități, să-i facă toate poftele, să se preschimbe în covor pentru pasul ei, să devină un breloc, o amuletă bună de atârnat la ceas sau la brățara de pe mâna stângă. Cuvântul Carmelei – calin în prima săptămână de relație,

ferm în a doua și răstit-poruncitor de la a treia până la sfârșit – era lege pentru Michael. Iar printre cuvintele cu putere de lege s-a numărat și „Carmelo“, numele pe care mama a decis, într-un puseu de imaginație latină, să-l dea fiului conceput cu Michael. Pămpălăul din Aarhus ar fi vrut să-i spună copilului Jan, Martin sau Olaf, dar glasul Carmelei i-a dat de înțeles că, pentru el, opțiunea nu era o opțiune. Așa a venit pe lume Carmelo Kieft, rod al iubirii pe pământ scandinav dintre Carmela Toașcă, o ieșeancă plecată la muncă în Danemarca, și Michael Kieft, robul propriei sale mătăranji, al propriei sale inimi și al propriei sale bunătăți.

Ornată cu tropăitul, zbieretele și urletele lui Carmelo, coabitarea dintre Carmela Toașcă și Michael Kieft a durat puțin peste o jumătate de an, timp în care am avut mereu impresia că, stând perete în perete cu ei, fac parte din viața și din microinfernul lor. Scenariul traiului de cuplu era în general ușor de urmărit: Carmela dicta, Michael se conforma. În rarele situații când omul Michael propunea, Carmela se dădea peste cap, se făcea Dumnezeu și dispunea. Adică îl trata cu refuz. Prima consecință a acestui tip de relații a fost nivelul tot mai ridicat de ostilitate în cuplu. Carmela se acrea de la o zi la alta, printre altele și din cauză că Michael încă avea momente de emancipare și de revoltă inconștientă, în care trăia cu impresia că părerea sau cuvântul lui aveau vreo importanță cât de mică. Nu i se îngăduise lui Michael așa ceva nici măcar în Danemarca, darămite

aici, în eterna și fascinantă Românie, cu toate că apartamentul era pe numele lui, așa că ar fi putut oricând să-i facă vânt în jos pe scări Carmelei, neuitând să i-l pună în brațe pe istericul de copil. La rândul lui, Michael se ofilea văzând cu ochii, la răscrucea a două certitudini: că relația începută la Aarhus cu Carmela fusese felul Celui de Sus de a-și bate joc de el și că nu va avea niciodată curajul să-și evacueze iubita transformată atât de repede în agent al persecuției. Docil în fața monologurilor mitraliate oțărât de Carmela, Michael Kieft mai avea o singură speranță: să nu prindă de veste și administratorul. Nea Șoptelea ar fi râs cu poftă, vezi bine, când și-ar fi amintit – fiindcă precis ar fi făcut-o – că, departe de-a fi un arhanghel, Michael îi spusese că era de fapt balaurul venit să răsucescă povestea biblică. Ei bine, dacă balaur cu siguranță nu era, Michael Kieft începea să fie tot mai bine echipat pentru postura de mucenic.

Anunțată încă din prima săptămână de viață comună la etajul șapte al blocului nostru din București, ruptura s-a produs într-o zi ca oricare alta, când soarta a cata-dicsit în fine să-i facă cu ochiul lui Michael. Carmela plecase să-și vadă o verișoară care stătea în celălalt capăt al orașului și-i trasase danezului o listă de îndatoriri pe care trona, cu majuscule de foc, obligația de-a se ocupa cu devotament de Carmelo, de a-l învăța ba una, ba alta și mai ales de a-l hrăni la ore fixe, conform meniului prins cu un magnet pe frigider. Revolta a scos din nou

capul prin sternul lui Michael – și nu singură, ci însoțită de tentația sfidării. La nici o oră după plecarea Carmelei, Michael mi-a sunat la ușă și m-a invitat să vedem un film la el în apartament.

— Și copilul? am întrebat prudent.

— Îl bag în mă-sa. A mâncat, a băut, s-a pișat, gata. Capitol încheiat.

— Acum ce face?

— L-am închis la el în cameră. I-am dat liber la somn.

— Și? Doarme?

— Pe dracu'. Nu-l auzi? Urlă ca galeria lui Millwall.

Într-adevăr, pe ușa deschisă a apartamentului lui Michael ieșea un alai sonor căruia nimeni nu putea să-i întrevadă capătul.

— Păi dacă vine Carmela...

— Nu vine, stai flexat. N-o lasă vară-sa să plece. Abia are pe cine să toace la cap. Gata, te aștept. Nu tândăli.

Câteva minute mai târziu, când m-am instalat pe unul dintre fotoliile delabrate din apartamentul lui Michael, aveam deja în față o bere de la gheață. Între noi stăteau un bol cu alune și altul cu caju. Ce mai, arhanghelii o făceau lată. Iar pentru o lățime impresionantă, ce film putea fi mai bun decât unul cu mulți bărbați și puține femei? Ce declarație de orgoliu viril mai potrivită?

Ne-am uitat fără să vorbim aproape deloc la *Cei șapte magnifici*. Am băut bere după bere și am tăcut. L-am simțit pe Michael lipit cu sufletul de versiunea

nouă a magnificilor, ieșită cu vreo trei ani în urmă și aureolată de prezența lui Denzel Washington. Am dat glas unei nedumeriri după câteva minute – „Nu țin minte să fi fost vreun negru în scenariu” – și am fost pus imediat pe cojile de nucă ale rasismului.

— Tot așa ai făcut și la *Dosarul Pelican*? Nici acolo ziaristul nu era negru în carte. Sau ai ceva cu Denzel?

Nu aveam, mai ales că Michael era la pertu cu el, așa că am văzut filmul până la capăt ronțâind alune și bând bere. La el în cameră, Carmelo părea să se joace de-a tornada și chiar avea talent de imitator. Se auzeau tot felul de trosnete și bufnituri, numai că Michael, mimând imunizarea în fața hărmălaiei, părea decis să nu-i dea atenție. La sfârșitul filmului, binele a făcut ce așteaptă de obicei din partea lui americanii: a învins. Bandiții au fost răpuși, liniștea s-a reinstalat printre țărani, lucrurile au intrat la loc în albia firescului. Ar fi trebuit să-i mulțumesc lui Michael pentru tratație și să plec la mine-n apartament, dar ceva m-a împins să mai deschid gura o dată.

— Cam multe concesii, totuși.

— Poftim? s-a întors spre mine Michael, care tocmai strângea bolurile golite între timp.

— Nu mai ai loc de-ntors de corectitudinea politică.

— Pe asta de unde-ai mai scos-o?

— Păi fi atent. Chisolm ăsta, de-l joacă nen-tu Denzel, e negru. Ălălalt de-l joacă Ethan Hawke, Robicheaux sau cum mă-sa îl cheamă, se rupe-n figuri de gay.

— Ai luat-o razna, Gabi. De unde gay, Robicheaux?

— Mă rog, eu asta am văzut. Dar îmi spui și mie ce nume-i ăsta? Plus că *trebuia* să fie și-un Vásquez, *trebuia* să fie și-un Denali. Mă mir că n-au băgat și-un senegalez șchiop sau un mozambican pe ajutoare. Stai, pe atunci nu erau ajutoare.

Michael m-a privit cu ochii mari.

— Nu pot să cred că vorbești serios.

— Ba să crezi. PC-ul ăsta a tâmpit deja juma' de glob și-a trecut la jumătatea cealaltă. Ai văzut interviul cu regizorul care nu mai poate preda ore de teatru fiindcă-l acuză studenții de hărțuire dacă-i atinge ca să le corecteze poziția pe scenă? Tot din America. Da' povestea cu Twain o știi? Cu nenea profesorul universitar care voia să scoată cuvintele rasiste din *Huckleberry Finn*, din cauză că a citit fică-sa cartea și a bușit-o plânsu'? Concesii, Michael, concesii peste tot. Și-aici, în film. Ți-am zis doar două, dar sunt o grămadă.

— Păi și nu ți-a plăcut chiar nimic? Nici Vince D'Onofrio? Nici Chris Pratt?

— A, tot filmul e jucat și regizat la mare artă, dar nu l-aș da nici în ruptul capului pe vechitura mea din 1960. Cu totul altceva.

— Ăla e un film din comuna primitivă, Gabi.

— Da, dar o comună primitivă cu Yul Brynner, Steve McQueen, Charles Bronson, James Coburn și Eli Wallach. O comună primitivă în care nu mânca nimeni căcat.

— Ia te rog, s-a aprins Michael.

— Ce mă rogi, mă? Ce mă rogi? Păi dacă tot m-ai întrebat ce cred...

— Nu te-a-ntrebat nimeni. Ai început singur să-m- proști mizerii.

— Vezi că eu nu te-am jignit. Și e păcat să stricăm căruța din cauza unei...

— Unei...?

— Unei... aiureli, na.

— Aiureală? După tine, Antoine Fuqua regizează aiureli? Și, mă rog, știi câte premii a luat „aiureala“ asta?

De aici încolo, am început să vorbim unul peste celălalt, cu aprige ridicări de ton și gesticulație furibundă. Parcă eram Maddie și David de pe vremea când Bruce Willis avea păr. Discuția se preschimbase într-o supra-punere de lătrături și nici unul nu era dispus să lase de la el. Cel mai deștept cedeză doar în situația în care pe scenă nu ai exclusiv tâmpiți.

Așa ne-a găsit Carmela, care oricum mă privea ca pe ultimul derbedeu. Era deja seară când a deschis ușa și ne-a găsit zborșindu-ne unul la altul și nevrând să recurgem la *audiatur et altera pars*. Și asta încă nu era nimic, dar disputa necordială în care ne-nfundaserăm făcea inadmisibil abstracție de adevăratul centru al universului: Carmelo. Copilul nu era în cameră, lucru pe care maică-sa l-a scos în evidență cu un glas melodios ca o freză stomatologică. Abia când Michael și cu mine am tăcut s-au auzit, din camera copilului, niște zbierete

care au făcut-o pe Carmela să dea fuga într-acolo, nu înainte de-a ne arunca priviri asasine. Carmelo nu se mai juca de-a tornada. Urla în gura mare și abia atunci mi-am dat seama cât de tare ne aprinseserăm după terminarea filmului. Nu-l auziserăm pe copil nici măcar o secundă.

Carmela și copilul au plecat a doua zi, după niște scene începute seara și continuate la micul dejun, ca un meci de tenis care se întrerupe din cauza întunericii și se reia pe lumină de zi. Multe și-a auzit bietul Michael în acel ultim monolog al unei Carmele asistate de un băiețel căruia parcă i se administraseră tranchilizante, într-atât era de potolit. Din fericire, mama și copilul n-au avut de luat altceva decât hainele, încălțările și articolele de toaletă. Convocată de urgență, verișoara la care fusese Carmela a așteptat-o cu mașina la scară și a ajutat-o la transport. Unde? Michael nu știa, pe mine nu mă interesa, iar Carmela a considerat că e preferabil să nu anunțe. Cert este că, în ziua aceea, jumătatea docilă de la etajul arhanghelilor a simțit din nou în nări, după multă vreme, aerul tare al libertății.

— Mie trebuie să-mi mulțumești, i-am spus lui Michael. Dacă nu mă luam de Chisolm și Robicheaux, cine știe cât ai mai fi avut de îndurat?!

— Da, dar cine a avut ideea să vedem *Cei șapte magnifici*? mi-a întors-o Michael.

Nu se știe care înțelept a stabilit că viața în prezența cuiva de sex opus este *une montagne russe*. Michael